

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/2236**z dne 15. decembra 2021****o posebnih pravilih za izvajanje Uredbe (EU) 2021/1529 Evropskega parlamenta in Sveta
o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1529 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. septembra 2021 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III) ⁽¹⁾ in zlasti člena 16 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V Uredbi (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ so določeni pravila in postopki za izvajanje pomoči, ki se uporabljajo za pomoč iz IPA III. V uvodni izjavi 52 in členu 16 Uredbe (EU) 2021/1529 je Komisija pooblaščen, da določi posebna pravila za vzpostavitev enotnih pogojev za izvajanje Uredbe. Določiti bi bilo treba posebna pravila za obravnavanje specifičnih razmer, zlasti za posredno upravljanje z upravičenkami s seznama iz Priloge I k Uredbi (EU) 2021/1529 (v nadaljnjem besedilu: upravičenke do IPA III), za čezmejno sodelovanje, kot je opredeljeno v členu 2(b) Uredbe (EU) 2021/1529, in za pomoč za razvoj podeželja.
- (2) Za zagotovitev, da vse upravičenke do IPA III enako izvajajo predpristopno pomoč in pri tem spoštujejo načelo dobrega finančnega poslovanja, bi morale Komisija in upravičenke do IPA III skleniti dogovore v obliki okvirnih sporazumov o finančnem partnerstvu ali sektorskih sporazumov, v katerih se določijo načela njihovega sodelovanja na podlagi te uredbe.
- (3) Komisija bi morala podpreti upravičenke do IPA III pri njihovih prizadevanjih za razvoj zmogljivosti za upravljanje sredstev Unije v skladu z načeli in pravili, določenimi v zakonodaji Unije. Zato bi morala Komisija naloge izvrševanja proračuna po potrebi poveriti upravičenkam do IPA III.
- (4) Določiti je treba posebna pravila, na podlagi katerih bodo naloge izvrševanja proračuna poverjene upravičenkam do IPA III v skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾.
- (5) Opredeliti je treba podrobna pravila o spremljanju in ocenjevanju s strani upravičenk do IPA III pri izvajanju pomoči iz IPA III v okviru posrednega upravljanja.
- (6) Za opredelitev dodatnih podrobnosti v zvezi z zahtevami glede poročanja, ki jih morajo izpolnjevati upravičenke do IPA III, je treba določiti posebna pravila za poročanje.
- (7) IPA III bo še naprej podpiral vzpostavitev in krepitev sistemov sektorskega usklajevanja in spremljanja, sorazmerno z odgovornostmi upravičenk do IPA. Strukture, vzpostavljene na podlagi sektorskega pristopa v okviru IPA in IPA II, lahko še naprej opravljajo svoje naloge, ustanoviti pa bi bilo treba nove sektorske odbore za spremljanje, kadar to upravičujejo odgovornosti upravičenk do IPA.

⁽¹⁾ UL L 330, 20.9.2021, str. 1.

⁽²⁾ Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 in Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (UL L 209, 14.6.2021, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

- (8) Opredeliti je treba posebna pravila za določitev finančnega popravka in postopek, ki ga je treba uporabljati za upravičenke do IPA III pri izvajanju pomoči iz IPA III v okviru posrednega upravljanja.
- (9) Pomoč iz IPA III bi bilo treba uporabiti za spodbujanje čezmejnega sodelovanja med upravičenkami do IPA III. Resnično čezmejno sodelovanje med upravičenkami do IPA III bi moralo vključevati skupni razvoj, izvajanje in financiranje dejavnosti, katerih rezultat so okrepitev sosedskih odnosov, trajnostna partnerstva za socialno-ekonomski razvoj ali odstranitev ovir za ta razvoj.
- (10) Zato je treba opredeliti enotna pravila za upravljanje čezmejnega sodelovanja med upravičenkami do IPA III, vključno z vlogami in odgovornostmi struktur in organov, vključenih v upravljanje programov čezmejnega sodelovanja.
- (11) Ta izvedbena uredba ne bi smela zajemati čezmejnega sodelovanja med eno ali več državami članicami in eno ali več upravičenkami do IPA III, kot je opredeljeno v členu 2(a) Uredbe (EU) 2021/1529, razen če se sporazumi o financiranju, sklenjeni v skladu s členom 59 Uredbe (EU) 2021/1059 Evropskega parlamenta in Sveta (*), sklicujejo na to izvedbeno uredbo, zadevni okvirni sporazum o finančnem partnerstvu ali njegovo posebno določbo.
- (12) Pomoč za razvoj podeželja v okviru IPA III bi morala povečati konkurenčnost agroživilskega sektorja in spodbujati postopno usklajevanje s pravnim redom Unije na področju skupne kmetijske politike Unije. Posebna pravila so potrebna za financiranje pomoči, podobne tisti v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, in sicer prek sistemov upravljanja in kontrolnih sistemov, ki spoštujejo načela dobrega upravljanja ter so podobni strukturam s sorodnimi funkcijami v državah članicah.
- (13) Da bi omogočili pravočasno načrtovanje in izvajanje programov IPA III za leto 2021, bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
- (14) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem odbora IPA III –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

PREDMET UREJANJA IN SPLOŠNI OKVIR ZA IZVAJANJE POMOČI IPA

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

Ta uredba določa posebna pravila za vzpostavitev enotnih pogojev za izvajanje Uredbe (EU) 2021/1529 v zvezi s strukturami za izvajanje pomoči iz IPA III in posrednim upravljanjem z upravičenkami do IPA III ter posebna pravila za čezmejno sodelovanje ter pomoč za kmetijstvo in razvoj podeželja. Ta izvedbena uredba ne zajema čezmejnega sodelovanja med eno ali več državami članicami in eno ali več upravičenkami do IPA III, kot je opredeljeno v členu 2(a) Uredbe (EU) 2021/1529, razen če se sporazumi o financiranju, sklenjeni v skladu s členom 59 Uredbe (EU) 2021/1059, sklicujejo na to izvedbeno uredbo, zadevni okvirni sporazum o finančnem partnerstvu ali njegovo posebno določbo.

(*) Uredba (EU) 2021/1059 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o posebnih določbah za cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“ (Interreg), ki ga podpirajo Evropski sklad za regionalni razvoj in instrumenti za zunanje financiranje (UL L 231, 30.6.2021, str. 94).

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „upravičenka do IPA III“ pomeni eno od upravičenk, naštetih v Prilogi I k Uredbi (EU) 2021/1529;
- (b) „okvirni sporazum o finančnem partnerstvu“ pomeni dogovor, sklenjen med Komisijo in upravičenko do IPA III, v katerem so določena načela o finančnem sodelovanju med upravičenko do IPA III in Komisijo na podlagi te uredbe;
- (c) „sektorski sporazum“ pomeni dogovor, sklenjen med Komisijo in upravičenko do IPA III za izvajanje določenega programa IPA III, v katerem so določeni pravila in postopki, ki jih je treba upoštevati, pri čemer ti niso zajeti v okvirnem sporazumu o finančnem partnerstvu ali v sporazumih o financiranju;
- (d) „sporazum o financiranju“ pomeni letni ali večletni sporazum, sklenjen med Komisijo in upravičenko do IPA III, za izvajanje pomoči iz IPA III;
- (e) „organ“ pomeni javni subjekt ali telo upravičenke do IPA III ali države članice na centralni, regionalni ali lokalni ravni;
- (f) „velik projekt“ pomeni projekt, ki zajema vrsto del, dejavnosti ali storitev, katerega namen je izvajanje končne in nedeljive naloge točno določene gospodarske ali tehnične narave, ki ima jasno opredeljene cilje in katerega skupni stroški presegajo tiste, določene v okvirnem sporazumu o finančnem partnerstvu;
- (g) „upravičenka“ pomeni javni ali zasebni organ, ki je pristojen za zagon in izvajanje operacij v okviru programa čezmejnega sodelovanja;
- (h) „operacija“ pomeni projekt, pogodbo, ukrep ali skupino projektov, ki jih izbere javni naročnik zadevnega programa ali se izberejo pod njegovo pristojnostjo ter prispevajo k ciljem prednostnih nalog, na katere se nanašajo;
- (i) „glavna upravičenka do IPA III“ pomeni upravičenko do IPA III, ki je bila imenovana za vodjo in v kateri ima torej sedež javni naročnik za čezmejni program.

Člen 3

Načela financiranja s sredstvi Unije

Pomoč iz IPA III podpira sprejemanje in izvajanje reform upravičenk do IPA III, kot je navedeno v členu 3 Uredbe (EU) 2021/1529. Za posebne programe in samostojne ukrepe so lahko potrebni finančni prispevki upravičenk do IPA III in Unije.

Člen 4

Načelo odgovornosti

1. Za načrtovanje programov in izvajanje pomoči iz IPA III je v prvi vrsti odgovorna upravičenka do IPA III.
2. Upravičenka do IPA III imenuje nacionalnega koordinatorja IPA.
3. Nacionalni koordinator IPA zagotovi tesno povezavo med uporabo pomoči iz IPA III in splošnim pristopnim procesom.
4. Nacionalni koordinator IPA je glavni partner Komisije v celotnem procesu usklajevanja načrtovanja programov v skladu s cilji in tematskimi prednostnimi nalogami programskega okvira IPA III iz člena 7 Uredbe (EU) 2021/1529 (v nadaljnjem besedilu: programski okvir IPA III), spremljanja izvajanja, ocenjevanja in poročanja o pomoči iz IPA III, vključno z usklajevanjem znotraj uprave upravičenke do IPA III in z drugimi donatorji. Nacionalni koordinator IPA si prav tako prizadeva, da uprava upravičenke do IPA III sprejme vse potrebne ukrepe za lažje izvajanje s tem povezanih programov.

5. Nacionalni koordinator IPA usklajuje sodelovanje upravičenk do IPA III v ustreznih programih teritorialnega in čezmejnega sodelovanja na podlagi Uredbe (EU) 2021/1529 in Uredbe (EU) 2021/1059. To nalogo usklajevanja lahko po potrebi prenese na strukturo, ustanovljeno za upravljanje čezmejnega sodelovanja.

6. Nacionalni koordinator IPA je visoki predstavnik vlade ali centralne uprave upravičenke do IPA III ter ima ustrezna pooblastila.

Člen 5

Okvirni sporazum o finančnem partnerstvu, sektorski sporazumi in sporazum o financiranju

1. Komisija in upravičenka do IPA III skleneta okvirni sporazum o finančnem partnerstvu, v katerem so določene posebne ureditve glede upravljanja, kontrole, nadzora, spremljanja, ocenjevanja, poročanja in revizij v zvezi s pomočjo iz IPA III ter s katerim se upravičenka do IPA III zaveže, da bo v svoj pravni red prenesla ustrezne zahteve regulativnega okvira Unije. Okvirni sporazum o finančnem partnerstvu se lahko dopolni s sektorskimi sporazumi, v katerih so določene posebne določbe glede upravljanja in izvajanja pomoči iz IPA III na posebnih področjih politike ali v okviru posebnih programov.

2. Razen v ustrezno utemeljenih primerih se pomoč iz IPA III odobri upravičenki do IPA III šele po začetku veljavnosti okvirnega sporazuma o finančnem partnerstvu in po potrebi veljavnega sektorskega sporazuma.

3. V sporazumih o financiranju so navedeni pogoji glede dodeljevanja pomoči iz IPA III, vključno z veljavnimi načini izvajanja pomoči iz IPA III, roki za izvajanje ter pravili glede upravičenosti odhodkov.

4. Kadar programe v okviru posrednega upravljanja izvaja upravičenka do IPA III, so okvirni sporazum o finančnem partnerstvu, po potrebi sektorski sporazum in sporazum o financiranju kot celota skladni s členom 129, členom 155(6) in členom 158 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

5. Okvirni sporazum o finančnem partnerstvu se uporablja za vse sporazume o financiranju. Sektorski sporazumi se po potrebi uporabljajo za vse sporazume o financiranju, sklenjene v zvezi s področjem politike ali programom, ki ga ureja sektorski sporazum.

6. Poleg elementov iz člena 130 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 okvirni sporazumi o finančnem partnerstvu in po potrebi sektorski sporazumi vsebujejo zlasti podrobne določbe glede:

- (a) struktur in organov, potrebnih za upravljanje, kontrolo, nadzor, spremljanje, ocenjevanje, poročanje in revizijo v zvezi s pomočjo IPA III, ter njihovih nalog in odgovornosti;
- (b) pogojev in zahtev za kontrolo za vzpostavitev potrebnih struktur in organov s strani upravičenke do IPA III, da se lahko poveri opravljanje nalog izvrševanja proračuna glede pomoči iz IPA III;
- (c) pravil o davkih, carinah in dajatvah v skladu s členom 27(9) in (10) Uredbe (EU) 2021/947;
- (d) zahtev v zvezi s plačili, pregledom in sprejetjem zaključnega računa in postopki v zvezi s finančnimi popravki, sprostitvijo neporabljenih sredstev in zaključkom programov.

Člen 6

Poročanje

Nacionalni koordinator IPA do 15. februarja naslednjega proračunskega leta Komisiji predloži letno poročilo o izvajanju finančne pomoči v okviru IPA III. Druge zahteve glede poročanja se določijo v okvirnem sporazumu o finančnem partnerstvu.

Člen 7

Odbor za spremljanje IPA

1. Komisija in upravičenka do IPA III najpozneje šest mesecev po začetku veljavnosti prvega sporazuma o financiranju ustanovita odbor za spremljanje IPA. Navedeni odbor izpolnjuje tudi odgovornosti odbora za spremljanje IPA v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1085/2006 ⁽⁵⁾ in Uredbo (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾.
2. Odbor za spremljanje IPA pregleda splošno uspešnost, učinkovitost, kakovost, doslednost, usklajenost in skladnost izvajanja vseh ukrepov za doseganje rezultatov, določenih v sporazumih o financiranju in programskem okviru IPA III. V ta namen se po potrebi opre na informacije, ki jih zagotovijo sektorski odbori za spremljanje iz člena 10 in druge obstoječe centralne strukture za usklajevanje upravičenke do IPA III.
3. Odbor za spremljanje IPA sestavljajo predstavniki Komisije, nacionalni koordinator IPA, predstavniki drugih ustreznih organov in teles upravičenke do IPA III ter po potrebi dvostranskih donatorjev, mednarodnih organizacij, mednarodnih finančnih institucij in drugih deležnikov, vključno z organizacijami civilne družbe in zasebnega sektorja.
4. Predstavniki Komisije in nacionalni koordinator IPA sodelujeta srečanjem odbora za spremljanje IPA.
5. Odbor za spremljanje IPA sprejme svoj poslovnik.
6. Odbor za spremljanje IPA se sestane najmanj enkrat letno. Priložnostna srečanja, zlasti tematska, se lahko skličejo na pobudo Komisije ali upravičenke do IPA III.

NASLOV II

POSREDNO UPRAVLJANJE S STRANI UPRAVIČENK DO IPA III

Člen 8

Strukture in organi

1. V primeru posrednega upravljanja s strani upravičenke do IPA III slednja vzpostavi naslednje strukture in organe:
 - (a) nacionalnega koordinatorja IPA;
 - (b) nacionalnega odredbodajalca;
 - (c) upravljavsko strukturo, ki jo sestavljata urad za podporo nacionalnemu odredbodajalcu in računovodski organ;
 - (d) organe upravljanja in posredniške organe;
 - (e) revizijski organ.
2. Vloge in odgovornosti struktur iz odstavka 1 se določijo v okvirnem sporazumu o finančnem partnerstvu.
3. Upravičenka do IPA III zagotovi ustrezno ločitev nalog med strukturami in organi iz odstavka 1 ter znotraj njih.

⁽⁵⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1085/2006 z dne 17. julija 2006 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) (UL L 210, 31.7.2006, str. 82).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) (UL L 77, 15.3.2014, str. 11).

Člen 9

Posredno upravljanje z upravičenko do IPA III

1. Komisija lahko pomoč iz IPA III izvaja s posrednim upravljanjem z upravičenko do IPA III s sklenitvijo sporazuma o financiranju v skladu s členoma 154 in 158 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
2. Komisija pred podpisom sporazuma o financiranju pridobi dokaze, da so izpolnjeni pogoji iz člena 154(4), prvi pododstavek, točke (a) do (f), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Komisija zagotovi tudi, da so bili vzpostavljeni strukture in organi iz člena 8 te uredbe.
3. Nacionalni odredbodajalec spremlja stalno izpolnjevanje zahtev iz odstavka 2 tega člena s strani struktur in organov iz člena 8. V primeru neizpolnjevanja navedenih zahtev nacionalni odredbodajalec o tem nemudoma obvesti Komisijo in sprejme ustrezne zaščitne ukrepe glede opravljenih plačil ali sklenjenih pogodb.
4. Večletni programi, ki jih zajema sporazum o financiranju in za katere se uporabljajo določbe člena 30(3), prvi pododstavek, Uredbe (EU) 2021/947, se izvajajo s posrednim upravljanjem z upravičenkami do IPA III. Sklepi o sprejetju večletnih akcijskih načrtov iz člena 23 Uredbe (EU) 2021/947 po potrebi vključujejo okvirni seznam velikih projektov. Komisija uporabi člen 30(3), drugi in tretji pododstavek, Uredbe (EU) 2021/947, razen če je bil v sektorskem sporazumu ali sporazumu o financiranju določen krajši rok za samodejno sprostitev obveznosti.
5. Znesek, ki ga zadeva sprostitev obveznosti iz odstavka 4, se zmanjša za zneske, enakovredne tistemu delu proračunske obveznosti, za katerega velja eden od naslednjih pogojev:
 - (a) da je ukrep začasno ustavljen zaradi pravnih postopkov ali upravnih pritožb z odločilnim učinkom;
 - (b) da zaradi višje sile, ki je resno vplivala na izvajanje celotnega programa ali njegovega dela, ni bilo mogoče podati zahtevka za plačilo.

Upravičenka do IPA III, ki se sklicuje na višjo silo, dokaže, da ima ta neposredne posledice za izvajanje celotnega programa ali njegovega dela.

6. Upravičenka do IPA III Komisiji v letnem poročilu iz člena 6 pošlje informacije o pogojih iz odstavka 5, točki (a) in (b), tega člena.

Člen 10

Sektorski odbori za spremljanje

1. Upravičenka do IPA III ima vzpostavljene sektorske odbore za spremljanje IPA za spremljanje letnih in večletnih programov, ki jih v okviru posrednega upravljanja izvaja upravičenka do IPA III in ki se v posameznem sektorju financirajo na podlagi Uredbe (ES) št. 1085/2006, Uredbe (EU) št. 231/2014 in Uredbe (EU) 2021/1529. Taki odbori se ustanovijo najpozneje šest mesecev po začetku veljavnosti prvega sporazuma o financiranju v navedenem sektorju.
2. V skladu z načelom sorazmernosti se lahko v primeru letnih programov, ki se izvajajo v okviru posrednega upravljanja, v sporazumu o financiranju opusti obveznost vzpostavitve sektorskega odbora za spremljanje IPA.
3. Kadar je bil ustanovljen sektorski odbor za spremljanje IPA, lahko ta odbor poleg večletnih programov, ki se izvajajo v okviru posrednega upravljanja, spremlja tudi druge letne programe, ki se financirajo na podlagi Uredbe (ES) št. 1085/2006, Uredbe (EU) št. 231/2014 in Uredbe (EU) 2021/1529 ter se izvajajo v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja v istem posameznem sektorju.
4. Pri programih čezmejnega sodelovanja skupni odbor za spremljanje iz člena 18 opravlja naloge sektorskega odbora za spremljanje IPA.

5. Vsak sektorski odbor za spremljanje IPA spremlja napredek pri izvajanju programov. Pregleda uspešnost, učinkovitost, kakovost, doslednost, usklajenost in skladnost izvajanja ukrepov iz programa ter njihovo skladnost z ustreznimi strategijami.
6. Vsak sektorski odbor za spremljanje IPA sprejme svoj poslovnik.
7. Sektorski odbor za spremljanje IPA sestavljajo predstavniki ustreznih organov in teles upravičenke do IPA III, drugih deležnikov, kot so gospodarski, socialni in okoljski partnerji, ter mednarodnih organizacij, mednarodnih finančnih institucij in civilne družbe. Komisije sodeluje pri delu odbora. Visoki predstavnik upravičenke do IPA III predseduje srečanju sektorskih odborov za spremljanje IPA. Komisija lahko glede na področje politike ali program sopedreduje srečanjem odbora.
8. Sektorski odbor za spremljanje IPA se sestane najmanj dvakrat vsakih dvanajst mesecev.

Člen 11

Ocenjevanje, ki ga opravi upravičenka do IPA III v okviru posrednega upravljanja

1. Upravičenka do IPA III, ki izvaja pomoč iz IPA III v okviru posrednega upravljanja, je odgovorna za ocenjevanje programov, ki jih upravlja, v skladu s členom 34 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, členom 42 Uredbe (EU) 2021/947 in veljavnimi smernicami Komisije.
2. Upravičenka do IPA III v posvetovanju s Komisijo pripravi načrt ocenjevanja, v katerem predstavi dejavnosti ocenjevanja, ki jih je treba izvesti.

Člen 12

Finančni popravki Komisije

1. Komisija za zagotovitev, da je bila pomoč iz IPA III uporabljena v skladu z veljavnimi pravili, uporablja mehanizme finančnih popravkov.
2. Razlogi za finančni popravek so lahko naslednji:
 - (a) ugotovitev napak, nepravilnosti, goljufij, korupcije;
 - (b) ugotovitev slabosti ali pomanjkljivosti v sistemih upravljanja in kontrolnih sistemih upravičenke do IPA III;
 - (c) nezmožnost zagotovitve doseganja rezultatov ali trajnostnosti ukrepa ali obojega;
 - (d) nadaljnje ukrepanje Komisije na podlagi poročil o revizijskih dejavnostih in mnenj revizijskega organa.
3. Če Komisija ugotovi, da odhodki v okviru programov, ki jih zajema IPA III, niso nastali in bili plačani skladno z veljavnimi pravili, se odloči, kateri zneski se izločijo iz financiranja Unije.
4. V primerih iz odstavka 2 se finančni popravki po potrebi izvedejo s pomočjo izravnave.
5. Komisija uporablja finančne popravke na podlagi ugotovljenih nepravilno porabljenih zneskov in finančnih posledic za proračun. Kadar teh zneskov za izvedbo posameznih popravkov ni mogoče natančno ugotoviti, lahko Komisija uporabi pavšalne popravke ali popravke na podlagi ekstrapolacije ugotovitev. Komisija pri določanju zneska popravka upošteva naravo in resnost in/ali obseg in finančne posledice vsake situacije iz odstavka 2.

*Člen 13***Pregled in sprejetje zaključnega računa**

Komisija se prepriča, da je zaključni račun popoln, točen in verodostojen, tako da uporabi postopek pregleda in sprejetja zaključnega računa, določen v okvirnem sporazumu o finančnem partnerstvu ali, kadar je to ustrezno, v sektorskem sporazumu.

NASLOV III

ČEZMEJNO SODELOVANJE MED UPRAVIČENKAMI DO IPA III*Člen 14***Tematske prednostne naloge in sofinanciranje**

1. Tematske prednostne naloge pomoči iz IPA III za čezmejno sodelovanje so določene v Prilogi III k Uredbi (EU) 2021/1529.
2. Stopnja sofinanciranja Unije na ravni posamezne tematske prednostne naloge ne presega 85 % upravičenih odhodkov programa za čezmejno sodelovanje.

*Člen 15***Tehnična pomoč**

1. Vsak program čezmejnega sodelovanja vključuje posebno dodelitev proračunskih sredstev za podporo za tehnično pomoč, ki je omejena na 10 % prispevka Unije za program čezmejnega sodelovanja.

Tehnična pomoč lahko podpira dejavnosti priprave, upravljanja, spremljanja, ocenjevanja, obveščanja, komuniciranja, povezovanja, reševanja sporov, kontrole in revizije, povezane z izvajanjem programa, ter dejavnosti za krepitev upravne zmogljivosti v zvezi z izvajanjem programa. Tehnična pomoč lahko podpira zlasti financiranje skupnega tehničnega sekretariata, dejavnosti za zmanjšanje upravnega bremena za upravičenke, vključno s sistemom elektronske izmenjave podatkov, ter ukrepov za krepitev zmogljivosti organov sodelujočih držav in upravičenk za upravljanje pomoči iz IPA III ter izmenjavo najboljših praks med njimi.

2. Podpora za tehnično pomoč se lahko nanaša tudi na predhodno in naslednje programsko obdobje.

*Člen 16***Načrtovanje programov in izbor operacij**

1. Program čezmejnega sodelovanja, ki ga v skladu z modelnim programom, ki ga zagotovi Komisija, skupaj pripravijo sodelujoče upravičenke do IPA III, se Komisiji predloži z elektronskimi sredstvi. Sodelujoče upravičenke do IPA III in Komisija se dogovorijo o seznamu upravičenih regij, ki se vključi v zadevni program čezmejnega sodelovanja.
2. Operacije, izbrane v okviru programa čezmejnega sodelovanja, zagotovijo jasne čezmejne učinke in koristi.
3. Operacije v okviru programov čezmejnega sodelovanja izbere javni naročnik prek razpisov za zbiranje predlogov, ki zajemajo celotno upravičeno območje.
4. Sodelujoče upravičenke do IPA III lahko opredelijo tudi operacije, ki niso zajete z razpisi za zbiranje predlogov. V tem primeru se operacije izrecno navedejo v programu čezmejnega sodelovanja iz odstavka 1.

5. Operacije, izbrane za čezmejno sodelovanje, vključujejo upravičenke iz vsaj dveh sodelujočih upravičenk do IPA III. Upravičenke sodelujejo pri razvoju in izvajanju operacij. Poleg tega sodelujejo bodisi pri zaposlovanju osebja bodisi pri financiranju operacij ali pri obojem.

6. Operacija se lahko izvaja v eni sodelujoči upravičenki do IPA III, pod pogojem, da se ugotovijo čezmejni učinki in koristi.

Člen 17

Upravičenke

1. Upravičenke imajo sedež na območju upravičenke do IPA III, ki sodeluje v programu.
2. Upravičenke imenujejo eno od njih za glavno upravičenko. Glavna upravičenka zagotovi izvajanje celotne operacije, spremlja, da se operacija izvaja v skladu s pogoji iz pogodbe, in z drugimi upravičenkami določi ureditve za zagotovitev dobrega finančnega poslovanja sredstev, dodeljenih operaciji, vključno z ureditvami o izterjavi neupravičeno plačanih zneskov.

Člen 18

Strukture in organi

1. Pri upravljanju programov čezmejnega sodelovanja v upravičenkah do IPA III sodelujejo naslednje strukture:
 - a) nacionalni koordinatorji IPA upravičenk do IPA III, sodelujočih v programu čezmejnega sodelovanja, ki so skupaj odgovorni za zagotavljanje, da so cilji, določeni v predlaganih programih čezmejnega sodelovanja, skladni s cilji programskega okvira IPA III;
 - b) nacionalni odredbodajalec in upravljavska struktura iz člena 8(1), točka (c), glavne upravičenke do IPA III, kadar se čezmejni program izvaja v okviru posrednega upravljanja;
 - c) strukture čezmejnega sodelovanja vseh sodelujočih upravičenk do IPA III, ki tesno sodelujejo pri načrtovanju programov in izvajanju zadevnega programa čezmejnega sodelovanja. V primeru posrednega upravljanja opravlja struktura čezmejnega sodelovanja v glavni upravičenki do IPA III naloge organa upravljanja iz člena 8(1), točka (d). Organ upravljanja imenuje posredniške organe;
 - d) revizijski organ iz člena 8(1), točka (e), kadar se čezmejni program izvaja v okviru posrednega upravljanja z upravičenko do IPA III. Kadar revizijski organ nima dovoljenja za opravljanje nalog na celotnem ozemlju, ki ga zajema program čezmejnega sodelovanja, mu pomaga skupina revizorjev, ki jo sestavljajo predstavniki vsake države, ki sodeluje v programu čezmejnega sodelovanja.
2. Vloge in odgovornosti struktur iz odstavka 1 se podrobneje določijo v okvirnem sporazumu o finančnem partnerstvu.
3. Sodelujoče upravičenke do IPA III za vsak program čezmejnega sodelovanja ustanovijo skupni odbor za spremljanje, ki opravlja tudi vlogo sektorskega odbora za spremljanje iz člena 10.
4. Skupni tehnični sekretariat se ustanovi za pomoč Komisiji ter drugim strukturam in organom, vključno s skupnim odborom za spremljanje. Navedeni skupni tehnični sekretariat lahko pomaga pri pripravi in izvajanju več programov čezmejnega sodelovanja.

5. Sodelujoče upravičenke do IPA III v okviru posrednega upravljanja s strani upravičenk do IPA III sklenejo dvostranski ali večstranski dogovor, ki določa njihove pristojnosti za izvajanje ustreznega programa čezmejnega sodelovanja. Minimalne zahteve za tak dogovor se opredelijo v okvirnem sporazumu o finančnem partnerstvu.

Člen 19

Posebne določbe o financiranju

Programi čezmejnega sodelovanja v okviru IPA III se izvajajo z neposrednim ali posrednim upravljanjem prek večletnih programov.

NASLOV IV

KMETIJSTVO IN RAZVOJ PODEŽELJA

Člen 20

Posebne določbe v zvezi s pomočjo za razvoj podeželja

1. Pomoč za razvoj podeželja je predmet večletnega programa, ki je večletni akcijski načrt v skladu s členoma 23 in 24 Uredbe (EU) 2021/947 in se pripravi na centralni ravni s strani ustreznih organov, ki jih imenuje upravičenka do IPA III, ter predloži Komisiji po posvetovanju z ustreznimi deležniki.
2. Programe razvoja podeželja izvajajo upravičenke do IPA III v okviru posrednega upravljanja v skladu s členom 62(1), točka (c), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 in omogočajo financiranje določenih vrst ukrepov, kot se financirajo v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.
3. Za programe razvoja podeželja so strukture iz člena 8(1), točka (d), sestavljene iz agencije in organa upravljanja IPARD (instrument za predpristopno pomoč za razvoj podeželja), ki tesno sodelujeta.
4. Pri ugotavljanju deleža javnofinančnih odhodkov kot odstotka skupnih upravičenih stroškov v okviru naložbe se ne upošteva nacionalna državna pomoč za lajšanje dostopa do posojil, odobrenih brez kakršnega koli prispevka Unije v skladu z Uredbo (EU) 2021/1529.
5. Naložbeni projekti v okviru programov razvoja podeželja ostanejo upravičeni do financiranja Unije, če se v petih letih od končnega plačila ne spremenijo bistveno.
6. Za programe razvoja podeželja je sektorski odbor za spremljanje iz člena 10 sektorski odbor za spremljanje IPARD.

NASLOV V

KONČNA DOLOČBA

Člen 21

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 15. decembra 2021

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN
